

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier

Dato

Onsdag 24.9.2026

Kl. 10:00-15:00

Sted

Sak PS-TEKNO 32/26	Godkjenning av sakslisten
Sak PS-TEKNO 33/26	Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte PS-TEKNO 3/26
Sak PS-TEKNO 34/26	Spørsmål om habilitet
Sak PS-TEKNO 35/26	Orienteringer
Sak PS-TEKNO 36/26	Investeringsplan for muliggjørende teknologier 2027-2029 – U.off. offl § 14
	Lunsj
Sak PS-TEKNO 37/26	Tildeling av forsterkningsmidler til å knytte kompetanse og resultater av IKT-forskning mot forsvarssektoren – U.off. offl § 14
Sak PS-TEKNO 38/26	Nordisk kvanteutlysning i 2026
Sak PS-TEKNO 39/26	Presentasjon av KI-senteret TRUST (digitalt)
Sak PS-TEKNO 40/26	Møteplan 2027
Sak PS-TEKNO 41/26	Eventuelt
Sak PS-TEKNO 42/26	Godkjenning av møteprotokoll
	Åpen refleksjon og evaluering av møtet

Sak PS-TEKNO 33/26

Godkjent møteprotokoll fra porteføljestyremøte PS-TEKNO 3/26

Til Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Ansvarlig Direktør Hilde Erlandsen	Saksbehandler Trine Paus	Vedlegg Møteprotokoll fra møte PS- TEKNO 3/26
Fra Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

ORIENTERINGSSAK

Kort bakgrunn	Protokoll fra porteføljestyremøte 3/26, som ble avholdt 17.6.26, ble godkjent i møtet og er publisert på Forskningsrådets nettsider.
----------------------	--

Hvorfor saken fremmes	Møteprotokollen følger vedlagt til orientering.
------------------------------	---

Porteføljestyret for muliggjørende teknologier, møte 3/26

Dato
17.06.2026
10:00-16:00

Sted
Forskningsrådet

Til stede

Pinar Heggernes - leder
Lars Ailo Bongo
Andreas Brekke
Siri Bromander
Magnus Gulbrandsen
Hanne Haslene-Hox
Kristin Hollung
Cathrine Pihl Lyngstad
Helge Myklebust
Ingrid Schjølberg
Solveig Steinsland
Dhayalan Velauthapillai

Finn-Hugo Markussen (KD)
Ragnhild Hoel/Margrét Helgadóttir (JD, digitalt)

Magnar Bjørås, NTNU (sak 27/26, digitalt)
Øyvind Voie, FFI (sak 27/26)
Baltasar Beferull-Lozano, Simula/SURE AI (sak 29/26, digitalt)
Thomas Sorowiec, Simula/SURE AI (sak 29/26, digitalt)

Forfall

Tilstede fra Forskningsrådet	Anne Kjersti Fahlvik, Hilde Erlandsen, Vidar Skagestad, Trine Paus, Inderjit S. Marjara (digitalt), Jostein Holmgren (sak 27/26), Anne Marte Kvello (sak 27/26), Ole Johan Borge (sak 27/26, digitalt), Olaug Råd (f.o.m. sak 28/26), Cecilie A. Mathiesen (f.o.m. sak 28/26)
-------------------------------------	---

Sak PS-TEKNO 23/26	Godkjenning av sakslisten
---------------------------	----------------------------------

Vedtak:	Porteføljestyret godkjenner sakslisten.
---------	---

Sak PS-TEKNO 24/26	Godkjent protokoll fra porteføljestyremøte 2/2026 og sirkulasjonssak 22/26
---------------------------	---

Sak PS-TEKNO 25/26	Spørsmål om habilitet
---------------------------	------------------------------

Vedtak:	Ingen inhabilitet meldt i dette møtet.
---------	--

Sak PS-TEKNO 26/26	Orienteringer
---------------------------	----------------------

Vedtak:	Porteføljestyret tar informasjonen til etterretning.
---------	--

Sak PS-TEKNO 27/26 Seminar: Nevroteknologi

Vedtak: Porteføljestyret for muliggjørende teknologier takker for presentasjonene og ber administrasjonen ta styrets innspill med i sine vurderinger rundt hvordan Forskningsrådet kan ta nevroteknologifeltet videre.

Sak PS-TEKNO 28/26 Første behandling: Status og investeringsbehov innenfor muliggjørende teknologier – U.off. offl § 14

Vedtak: Porteføljestyret for muliggjørende teknologier har diskutert fremtidige investeringsbehov innenfor de muliggjørende teknologiene og ber administrasjonen ta styrets innspill i møtet med i det videre arbeidet med investeringsplan 2027-2029 og budsjettforslag 2028.

Sak PS-TEKNO 29/26 Presentasjon av KI-senteret SURE AI

Vedtak: Porteføljestyret for muliggjørende teknologier takker for presentasjonen av Norwegian Centre for Sustainable, Risk-averse and Ethical AI (SURE AI), og ser frem til å følge senteret i årene som kommer.

Sak PS-TEKNO 30/26 Eventuelt

Sak PS-TEKNO 31/26 Godkjenning av møteprotokoll

Vedtak: Porteføljestyret godkjenner møteprotokollen.

Sak PS-TEKNO 35/26

Orienteringer

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Trine Paus	1. Oppdrag: Teknologisk handlingsevne og muligheter
Fra			2. Oppdrag: Et ARPA-lignende virkemiddel
Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			3. EUs nye ramme program og konkurranseevnefondet
			4. Status MT-utlysninger
			5. Plan for porteføljestyrets arbeid

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret tar informasjonen til etterretning.

Hvorfor saken fremmes Saken fremmes for å orientere porteføljestyret om viktige og prinsipielle saker fra Styret og administrasjonen.

Hovedpunkter

Muntlige orienteringer fra administrasjonen

- Hvordan påvirker KI søknadstilfang og søknadsseleksjon
- Brukerundersøkelse om erfaring med nytt søknadssystem
- Forskningsrådets nye tilbud til stiftelser og fond

Skriftlige orienteringer fra administrasjonen

- *Oppdrag: Teknologisk handlingsevne og muligheter (vedlegg 1)*
Som del av arbeidet med en ny langtidsplan for forskning og innovasjon (LTP), har KD gitt Forskningsrådet i oppdrag å vurdere hvilke teknologiområder som peker seg ut for satsinger fremover, inkludert hvor det er særlige muligheter og utfordringer. Sterke norske teknologimiljø er viktig for norske forskningsinstitusjoner, offentlig sektor og næringslivet. Teknologi gir muligheter, og utfordringer, og har stor oppmerksomhet i forsknings- og innovasjonspolitikken. Forskningsrådet har et godt utgangspunkt for oppdraget, bl.a. gjennom fagevalueringer, porteføljeanalyser, KFAST-arbeidet, nyere kunnskapsgrunnlag (bl.a. kvante, biotek, nanotek/chips, nevrotek m.m.), KI-milliard-arbeidet, søknadsdata, og løpende kunde- og interessentdialog. Også en rekke andre aktører har svært relevante analyser, bl.a. svenske IVA, EU, SSB, Patentstyret, Abelia, OECD, NATO m.fl. Oppdraget skal besvares innen 1. november 2026, og skal sees i sammenheng med Forskningsrådets budsjettforslag.
- *Oppdrag: Et ARPA-lignende virkemiddel (vedlegg 2)*
KD og NFD har gitt Forskningsrådet og Innovasjon Norge et fellesoppdrag om å utrede om og eventuelt hvordan ARPA-lignende virkemidler (Advanced Research Projects Agency) kan være egnet i det norske forsknings- og innovasjonssystemet. Oppdraget er rettet inn mot økt konkurransekraft i næringslivet og effektivitet i offentlige tjenester, samt å forbedre innovasjonskapasiteten, med et langsiktig mål om radikale innovasjoner og løsninger med høy samfunns- og næringslivnytte. Utredningen skal belyse hvordan slike virkemidler bør utformes, og hvilke endringer i roller, styring og systemer det vil kreve. Departementene etterspør særlig hvordan teknologiinitiativer med høyt potensial, høy risiko og uforutsigbare utviklingsløp kan identifiseres og følges opp. Forskningsrådet har over tid arbeidet og brukt verdikjede- og utfordringsrettede satsinger, og ARPA har likhetstrekk med slike, men med mer autonom programledelse, aktiv og dynamisk porteføljestyling, høyere risikotoleranse m.m. Av hensyn til arbeidet med nasjonal kvantestrategi og oppfølging av veikartet for teknologibasert

næringsliv, har departementet bedt om foreløpige anbefalinger innen 15. oktober. Oppdragets slutteleveranse er tidlig januar 2027.

- *Status for EUs nye rammeprogram og konkuranseevnefondet (vedlegg 3)*
Forskningsrådets styre er nylig orientert om utviklingen.
- *Nytt virkemiddel: Koblingsboks*
Koblingsboks er en ny lavterskelordning i Forskningsrådet, bestilt av KD, for bedrifter som ønsker å bruke forskning til å løse utfordringer og skape nye forretningsmuligheter. Koblingsboks skal bidra til kunnskapsdeling, dialog og tillitsbygging mellom bedrifter og forskningsorganisasjoner som kan gi langsiktige samarbeid, og på sikt er målet økte private investeringer i FoU. I koblingsboks kan en bedrift få dekket inntil 100.000 kroner i innkjøpte forskningstjenester fra godkjent forskningsorganisasjon, uten krav til et konkret prosjekt eller problemstilling. Ordningen er søkbar fra primo oktober 2026 og forventes å bli utvidet til å omfatte forprosjekter og mobilitet (forskerhospitering i bedrift) i 2027.
- *Status for porteføljen for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap*
Porteføljeplan for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap ble godkjent av Forskningsrådets styre 10. september. I juni mottok Forskningsrådet 112 skisser til utlysningen av 5-9 forskningssentre for forsvarsevne, sikkerhet og beredskap, og arrangerte «match-making» 16. september for søkere, samarbeidspartnere og andre som ønsker å ta del i et senter-initiativ. Hovedutlysningen vil ha søknadsfrist i januar 2027.
- *Status for KI-milliarden*
Den nasjonale samspillsarenaen for KI ble lansert under Arendalsuka. Samspillsarenaen skal samle forskningsmiljøer, næringsliv, offentlig sektor og andre aktører gjennom møteplasser, kunnskapsdeling og samarbeid, slik at kunnskap om KI gjøres tilgjengelig for flere og ny forskning kan tas raskere i bruk. Det er nettverket NORA og Digital Norway som fikk oppdraget med å realisere arenaen, i tett samarbeid med ledende forskningsmiljøer og et bredt spekter av virksomheter.
- *Status Kvantesperanget*
Søknadsfristen for utlysningen Næringsrettet kvanteteknologi ble 2. sept. utsatt fra 9. september til 14. oktober grunnet et feil beløp i utlysningsteksten. Feilen medførte at det ble åpnet for at også forskningsorganisasjoner kunne søke om inntil 75 mill. kroner. Riktig beløp skal være 16 mill. kroner, og dette var ved en inkurie falt ut av utlysningen rett før ferien etter at det hadde vært korrekt fram til det. Alle som hadde opprettet søknad ble informert direkte og Norsk kvanteklynge ble oppfordret til å spre informasjonen.

Quantum Norway Network er tildelt 5 mill. kroner over fem år etter utlysningen Kunnskapsnettverk for kvanteteknologi. Vi mottok én godt kvalifisert søknad til søknadsfristen 17. august. Prosjektet skal samle norske kvantemiljøer, næringsliv og offentlig sektor i én nasjonal samarbeidsarena. Nettverket skal styrke kunnskapsdeling, internasjonale koblinger og legge grunnlag for flere samarbeid og økt bruk av norsk kvantekompetanse.
- *Status MT-utlysninger (se vedlegg 4)*
- *Plan for porteføljestyrets arbeid (se vedlegg 5)*

Til: Norges forskningsråd Dato: 29. juni 2026

Fra: Avdeling for høyere utdanning, forskning og Saksnr.: 25/4318-
internasjonalt arbeid Saksbehandler: Marte Qvenild

Kopi: Holden Lise
Solberg Espen

Supplerende tildelingsbrev nr. 7 2026 Teknologisk handlingsevne og muligheter

Vi viser til Kunnskapsdepartementets (KDs) tildelingsbrev til Norges forskningsråd for 2026, datert 19. desember 2025. KD viser også til referatet fra etatsstyringsmøtet med Forskningsrådet 02.06 om at *KD forventer at Forskningsrådet gir forskningspolitiske råd om hvilke teknologiområder som Norge bør satse på fremover, inkludert hvor det er særskilte muligheter og utfordringer. Rådgivingen forventes å være tett koplet til rådets budsjettforslag.* I dette supplerende tildelingsbrevet gis Norges forskningsråd et oppdrag der utkast tidligere har vært drøftet med Forskningsrådet.

Oppdrag nr.	7
Oppdrag	Teknologisk handlingsevne og muligheter
Mål med oppdrag	Vurdere hvilke teknologiområder som peker seg ut for satsinger fremover, inkludert hvor det er særskilte muligheter og utfordringer
Frist	Innen 1. november 2026
Tildeling	Oppdraget finansieres innenfor gjeldende rammer under kap. 285, post 01.
Bakgrunn for oppdraget	Rask teknologiutvikling stiller store krav til norsk forskningspolitikk og dermed Forskningsrådets rådgiving fremover. I arbeidet med en ny langtidsplan for forskning og innovasjon er det aktuelt å etablere forsknings- og teknologiallianser på tvers av departementene innenfor strategisk viktige områder. Til det arbeidet vil vi trenge et kunnskapsgrunnlag om Norges teknologiske handlingsevne. Oppdraget må kunne svare ut spørsmål som: Hvor har Norge faglige fortrinn på teknologfeltet? Hvor er det uutløst potensial? Hvem er sentrale aktører? Hva er sentrale utviklingstrekk og

	hvor har vi kritiske mangler? Oppdraget bør også gi en vurdering av modenhet på ulike teknologifelt, og dette bør sees i lys av nordisk og europeisk status, inkludert EUs rammeprogram. KD vil komme tilbake til Forskningsrådet på et senere tidspunkt dersom departementet har behov for at Forskningsrådet kartlegger teknologisk handlingsevne i næringsliv og brukermiljøer (fase 2).
Beskrivelse av oppdraget	Oppdraget skal blant annet: • Gi status på strategisk viktige teknologiområder i Norge og vurdere hvor vi har faglige fortrinn og potensial. • Vurdere svakheter og mangler og hvilke av disse som er viktigst å ta tak i. • Bygge bl.a. på fagevalueringer, på kunnskapsgrunnlaget for vurdering av sensitive teknologier (KVASt), det nye veikartet for forskningsinfrastruktur, på søknadstilfanget de siste årene (ikke bare innvilgete prosjekter, men totaliteten av hva det søkes om fra fagmiljøene i Norge), SSB, porteføljestyreanalyser, og patentdata. • Forskningsrådets leveranse i dette oppdraget bør kunne kobles tett til rådets fremtidige budsjettforslag.
Leveranse	Forskningsrådet bes levere sine anbefalinger innen 1. november 2026. Rådet har ansvar for å kalle departementet inn til statusmøter på egnede tidspunkt underveis i arbeidet.

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref
25/4318-

Dato
6. juli 2026

Supplerende tildelingsbrev nr. 9 til Norges Forskningsråd 2026 Utredningsoppdrag om et ARPA-lignende virkemiddel i det norske forsknings- og innovasjonssystemet

Vi viser til Kunnskapsdepartementets (KDs) tildelingsbrev til Forskningsrådet for 2026. I dette supplerende tildelingsbrevet gis Forskningsrådet et oppdrag. Vi viser også til at Nærings- og fiskeridepartementet i disse dager sender et tilsvarende utredningsoppdrag til Innovasjon Norge (IN).

Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet gir Forskningsrådet og IN i oppdrag å utrede om ARPA-lignende virkemidler kan være egnet i det norske forsknings- og innovasjonssystemet, og i så fall hvordan et slikt virkemiddel bør utformes og hvilke endringer i forsknings- og innovasjonssystemet det vil kreve.

Oppdrag nr. 8	Utredning av egnetheten til ARPA-lignende virkemidler i det norske forsknings- og innovasjonssystemet
Mål med oppdrag	Utredningen skal vurdere om og eventuelt hvordan et ARPA-lignende virkemiddel kan tas i bruk i Norge for å oppnå sentrale forsknings- og innovasjonspolitiske formål.
Frist	Endelig rapport innen mandag 4. januar 2027 . Av hensyn til regjeringens arbeid med nasjonal strategi for kvanteteknologi og oppfølging av veikartet for det teknologibaserte næringslivet ber departementene om å bli orientert om foreløpige anbefalinger som måtte gjelde kvanteteknologi og KI så raskt som mulig, og senest innen 15. oktober 2026 .
Tildeling	Oppdraget finansieres innenfor gjeldende driftsbevilgning.

Postadresse
Postboks 8119 Dep
0032 Oslo
postmottak@kd.dep.no

Kontoradresse
Kirkeg. 18
www.kd.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
872 417 842

Avdeling
Avdeling for høyere
utdanning, forskning
og internasjonalt
arbeid

Saksbehandler
Mihailo Simic
22 24 75 04

Bakgrunn for oppdraget	For å møte store samfunnsendringer og raske teknologiske skifter må den offentlig finansierte forskningen legge bedre til rette for det ufødte næringsliv og det teknologibaserte næringslivets fremtidige behov. Radikal innovasjon og grensesprengende prosjekter innebærer høy risiko, usikre forløp og krever stor dynamikk. Virkemiddelapparatet bør kunne identifisere prosjektideer med høyt potensial og tilsvarende risiko, samt håndtere prosjekter med uforutsigbare utviklingsløp. Et virkemiddel inspirert av USAs DARPA og andre lands erfaringer med lignende ordninger bør vurderes i denne sammenhengen. Et slikt virkemiddel bør bidra til å akselerere prosessen fra forskning og ide til kommersialisering av banebrytende ideer, og/eller bruk av slike ideer til omstilling i offentlige tjenester. ARPA-modellen, som nå er tilpasset og iverksatt i flere land (ARIA, SPRIND mm.), kjennetegnes av høy risikovilje og toleranse for feil. Det opererer med høy grad av autonomi, raske beslutningsprosesser, fleksibel finansiering og tydelige samfunnsoppdrag, kombinert med tett kobling mellom forskning, oppstartmiljøer, næringsliv og/eller aktører i offentlige tjenester. Et slikt virkemiddel bør adressere behovet for økt konkurransekraft i næringslivet og effektivitet i offentlige tjenester, og samtidig forbedre den norske innovasjonskapasiteten. Det langsiktige målet bør være å utløse radikale innovasjoner og løsninger med høy samfunnsnytte og betydning for videreutvikling av næringsliv og offentlige tjenester for fremtiden. En utredning av et ARPA-lignende virkemiddel og dets egnethet i Norge, for å legge til rette for radikal innovasjon, vil være relevant for flere pågående politikkutviklingsløp, herunder arbeidet med kvantestrategien, oppfølging av veikartet for det teknologibaserte næringslivet og utvikling av ny langtidsplan for forskning og innovasjon. I et møte 17. april ba Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet om at Innovasjon Norge og Forskningsrådet gjennomfører en utredning av et ARPA-lignende virkemiddel med tanke på eventuelt å utvikle en modell som er tilpasset norske forhold. Videre følger informasjon om hva vi ønsker at utredningen skal svare på.
Beskrivelse av oppdraget	Utredningen skal besvare spørsmålene i utredningsinstruksen. Utredningen skal • belyse om og hvordan et ARPA-lignende virkemiddel kan supplere eksisterende virkemidler, herunder gi en overordnet vurdering av i hvilken grad dagens virkemidler dekker tilsvarende formål, samt hvilken funksjon og rolle et slikt nytt virkemiddel kan ha i det norske forsknings- og innovasjonssystemet

	• belyse sentrale kjennetegn ved et ARPA-lignende virkemiddel. Dette bør omfatte beskrivelser av ○ i hvilken grad og på hvilken måte ARPA-lignende virkemidler har aksept for høy risiko ○ i hvilken grad slike virkemidler krever at en identifisert «kunde» er på plass ved oppstart ○ hvilke former for faglig- og programautonomi, ansvar og beslutningsmyndighet som ligger til slike ordninger, og deres forhold til andre virkemidler i forsknings- og innovasjonssystemet ○ hvordan aktiv og programdrevet porteføljestyring blir organisert i slike ordninger ○ hvilke behov for fullmakter og finansiering slike ordninger har ○ andre kjennetegn som er relevante i en norsk kontekst • vurdere eventuelle særnorske barrierer ved en ARPA-lignende modell i Norge. • belyse og vurdere ulike alternativer for styringsmodeller, mandater og fullmakter som er nødvendige for at et ARPA-lignende virkemiddel kan fungere etter intensjonen i norsk kontekst • belyse behov for tilpasninger i regelverk for å gi rom for ARPA-virkemiddelets særpreg • gi en vurdering av hvordan ansvar og roller kan fordeles mellom relevante virkemiddelaktører i en pilotfase • belyse hvordan ARPA-prosjekter som gir teknologiske eller andre typer gjennombrudd kan følges videre mot anvendelse, marked (offentlig og/eller privat) og skalering, også med hensyn til rettighetsproblematikk • vurdere hvordan et ARPA-lignende virkemiddel kan kobles til privat kapital i flere faser, og hvordan offentlig kapital kan brukes utløsende og risikoreduserende for private investeringer. Dette inkluderer samspill med relevante kapitalmiljøer og investorer • belyse hvordan et norsk ARPA-lignende virkemiddel kan ha synergier med nordiske, europeiske og internasjonale initiativer der dette gir merverdi. Som en del av dette må mulighetene for samarbeid med tilsvarende ordninger i andre land vurderes • vise til eksempler på anvendelsesområder, utfordringer og innovasjonsløp, og gi en vurdering av strategiske temaer/områder der et ARPA-lignende virkemiddel kan være relevant • vurdere det totale budsjettbehovet til drift og tilskudd for å oppnå ønsket effekt av et ARPA-likende virkemiddel, og hvilken merverdi denne ressursbruken gir i norsk kontekst, også sett i lys av eksisterende innsats
--	---

	Departementene legger til grunn at NFR og IN i sitt arbeid innhenter relevante synspunkter, råd og erfaringer. Dette inkluderer å vurdere og innhente erfaringer fra europeiske virkemidler og internasjonale initiativer. Vi ber om at utredningen inneholder en vurdering av hvorvidt det er hensiktsmessig å benytte kvanteteknologi eller ev. andre teknologiområder som en pilot for et ARPA-lignende virkemiddel.
Leveranse	Forskningsrådet og IN skal sende en felles rapport til postmottakene hos Kunnskapsdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet innen fristen. Kort tid etter fristen skal Forskningsrådet og IN presentere rapporten i et felles møte hos ett av departementene og levere en lysbildefil som oppsummerer vurderinger og forslag. Når det gjelder kvanteteknologi ber departementene om at prosjektgruppen for den nasjonale strategien for kvanteteknologi blir innkalt til et møte der Forskningsrådet og IN presenterer sine foreløpige anbefalinger.

Med hilsen

Elise Naumann (e.f.)
 Fungerende avdelingsdirektør

Mihailo Simic
 rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi

Innovasjon Norge
Riksrevisjonen

Saksfremlegg

Sak S 53-4

Status for nytt Horisont Europa og Konkurransesevnefond

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Styret	Benedicte Løseth	Tom-Espen Møller	

Fra
Adm.dir

Forslag til vedtak	Styret tar saken til orientering.
---------------------------	-----------------------------------

Kort bakgrunn

16. juli 2025 fremmet Europakommisjonen forslag til nytt europeisk konkurranseevnefond (Konkurransesevnefondet). Som en del av forslaget til Konkurransesevnefond inngår et nytt og selvstendig Horisont Europa-program (egen forordning og øremerket budsjett).

Styret har siden fremleggelsen av forslaget til Konkurransesevnefond og nytt Horisont Europa fått seg forelagt følgende saker fra administrasjonen:

- September 2025: Styret ble orientert om Kommisjonens forslag til Konkurransesevnefond og nytt Horisont Europa-program.
- Oktober 2025: Styret behandlet en sak om Forskningsrådets innledende råd til Kunnskapsdepartementet om norsk assosiering til Horisont Europa og Det europeiske konkurranseevnefondet. Styret vedtok uttalelsen: «Forskningsrådet anbefaler full norsk assosiering til Horisont Europa og Det europeiske konkurranseevnefondet». Denne uttalelsen ble publisert og oversendt KD i november 2025.
- April 2026: Styret ble orientert om Innstillingene fra Europaparlamentets saksordførere om nytt Horisont Europa-program

I mars 2026 reiste styret til Brussel for å få bedre innblikk i diskusjonen om innretningen av nytt Horisont Europa-program og Konkurransesevnefond. Styret møtte representanter fra Kommisjonen, Rådet og Europaparlamentet, representanter for viktige interessegrupper og relevante norske aktører.

Hvorfor saken fremmes til dette møtet

EUs rammeprogram for forskning og innovasjon og det nye Konkurransesevnefondet vil ha stor betydning for norsk forsknings- og innovasjonspolitik, for Forskningsrådet og norske forskningsorganisasjoner, næringsliv og offentlig sektor, og for nasjonal omstillings- og konkurranseevne.

Diskusjonene i Europaparlamentet og Rådet har nå kommet langt, og vi vet nå mer om hvordan Horisont Europa og Konkurransesevnefondet vil se ut. Denne saken gir

Styret en oppdatering av status og analyse av foreløpige posisjoner fra EUs institusjoner og medlemslandene.

Hovedpunkter**Status for diskusjoner på EU-nivå om forslag til Konkurranssevnfond og nytt Horisont Europa-program****Europaparlamentet**

I mars 2026 la saksordførerne i Europaparlamentets komité for industri, forskning og energi (ITRE), Christian Ehler og René Repasi, frem utkast til rapporter/innstillinger om Horisont Europa:

- Rapport om forordningen (FP) for Horisont Europa v/MEP Christian Ehler
- Rapport om særprogrammet (SP) for Horisont Europa v/MEP René Repasi)

Kort forklart fastsetter forordningen det rettslige rammeverket for Horisont Europa, mens særprogrammet fastsetter hvordan programmet gjennomføres i praksis.

Medlemmene av ITRE har sendt inn et stort antall endringsforslag til rapportene. Disse forslagene indikerer bred støtte til forslagene om en sterkere institusjonell uavhengighet for Horisont Europa, en ny modell for koblingen mellom Konkurranssevnfondet og Horisont Europa, en styrking av «excellence»-dimensjonen og en økning av budsjettet til 220 mrd. euro. (opp fra 175 mrd. euro foreslått av Kommisjonen). Støtten til ekspertstyring av pilar 2 og svekkelse av programkomiteenes rolle er mer blandet. ITRE-komiteen vil behandle saken 10. september og vi forventer plenumsbehandling i løpet av oktober. Etter det vil Parlamentet ha et mandat og være klar for dialogforhandlinger.

Vurdering

Utkastene til innstillinger innebærer store endringer sett opp mot Kommisjonens forslag til nytt Horisont Europa, ikke minst når det gjelder koblingen til Konkurranssevnfondet.

Forslaget om sterkere vekt på eksperter i styringen også av pilar 2 i Horisont Europa er kontroversielt og har møtt motstand både fra Kommisjonen og Rådet. Pilar 2 er den delen av Horisont Europa som har sterkest direkte koblinger til overordnede politiske prioriteringer i EU og til nasjonale prioriteringer og finansiering. En omlegging i tråd med det Ehler og Repasi foreslår, innebærer en maktforskyvning fra landene og Kommisjonen til uavhengige eksperter. Det kan bli utfordrende fra et norsk perspektiv, hvor EØS-tilknytningen innebærer at programkomiteene er den viktigste formelle kanalen til styringen av programmet. I denne sammenhengen er det verdt å merke seg at Forskningsrådets NCP-er/programkomitéeksperter konsulterer bredt relevante norske forskningsmiljøer i tilknytning til arbeidet i programkomiteene, blant annet gjennom de nasjonale referansegruppene for Horisont Europa.

Ingen av rapportene sier mye om dual-use og eventuelle grep her for hvordan dette bør implementeres. Det er et punkt som assosierte land har tatt opp. Ehlers rapport søker imidlertid å kvalifisere art. 10/ECF om EU-preferanse, som assosierte land også

er opptatt av, ved å angi en prosess for hvordan denne skal komme til anvendelse for Horisont Europa. Forslaget må vurderes nærmere, men synes å kunne komme assosierte land i møte med tanke på større forutsigbarhet når det gjelder mulige begrensninger på deres deltagelse.

I rapporten fra Ehler er ikke forslaget fra EFTA, om en eksplisitt henvisning til EØS-avtalen i forordningens artikkel 9 om assosiering, tatt med.

Rådet

Rådet vedtok i juni 2026 en foreløpig enighet (Partial General Approach - PGA) om forordningen for Konkurranssevnfondet og forordningen og særprogrammet for Horisont Europa. I disse dokumentene signaliserer EU-landene at de vil være tett involvert i prosessen med strategisk prioritering både for Konkurranssevnfondet og det neste Horisont Europa-programmet. De viktigste punktene er:

Horisont Europa

- En styringsmodell som styrker medlemslandenes rolle i utforming av strategiske prioriteringer for Horisont Europa, inkludert en rådgivende rolle både for European Research Area and Innovation Committee (ERAC) under Rådet og strategisk komité for nye Horisont Europa.
- Kommisjonen skal på bakgrunn av råd fra ERAC og strategisk komité forberede et flerårig strategisk dokument. Det er nytt at strategisk komité får en rådgivende rolle i tillegg til komitologi (formell medbestemmelse).
- Det skal være tett koordinering mellom den strategiske programkomiteen for Horisont Europa og den tverrgående programkomiteen for Konkurranssevnfondet.
- Det innføres en «no-opinion-klausul» som betyr at et arbeidsprogram ikke kan vedtas uten at programkomiteen godkjenner det.
- Medlemslandene skal spille en viktig rolle i identifisering, utvelgelse og utvikling av europeiske partnerskap.
- Det foreslås en ny art. 21a om forskningssikkerhet i forordningen for Horisont Europa som kompletterer art. 10(3)/ECF om EU-preferanse
- Referanse til EØS-avtalen finnes både i art. 9 om assosiering og også i art. 21a om forskningssikkerhet

Konkurranssevnfondet

- Støtter opprettelse av Konkurranssevnfondet og hovedstruktur med fire politikkvinduer, men vil styrke medlemslandenes innflytelse.
- Støtter Kommisjonens forslag om én felles regelbok ("single rulebook") og én søknadsinngang ("single gateway").

- Støtter koblingen mellom konkurranseevne, sikkerhet, forsvarsindustri og dual-use-teknologi.
- Horisont Europa fortsatt skal være et selvstendig program, samtidig som koblingen til Konkurranssevnfondet opprettholdes.
- Tett koordinering av forsknings- og konkurranseevneprioriteringer.
- Større vekt på SMB-er gjennom egne arbeidsprogramprioriteringer, dedikerte utlysninger og tiltak for å mobilisere privat kapital.

Vurdering

Spørsmålet om felles styring av konkurranseevnedelen av søyle 2 i Horisont Europa og Konkurranssevnfondet har skapt bekymring for at denne delen av Horisont Europa i praksis ville bli styrt fra Konkurranssevnfondet. Rådets posisjon indikerer et ønske om mer likeverdighet mellom Horisont Europa og Konkurranssevnfondet, men i motsetning til rapportene fra Europaparlamentet støtter Rådet Kommisjonens forslag om felles programkomiteer for konkurranseevnedelen av søyle 2 i Horisont Europa og Konkurranssevnfondet. Felles programkomiteer fordrer betydelig innsats for å sikre at forskningsinteressene ikke drukner i bredere industri- og konkurranseevnehensyn.

Fra et norsk perspektiv er det svært positivt at referanse til EØS-avtalen tas inn i Art. 9 om assosiering i forordningen for Horisont Europa. Om dette blir stående, må det ses som et godt gjennomslag for arbeidet med å ivareta deltagerrettigheter etter EØS-avtalen i neste Horisont Europa.

Det er som ventet stor forskjell i forslagene fra Europaparlamentet og Rådet når det gjelder styringen av Horisont Europa. Rådets forslag ligger tettere opptil forslaget fra Kommisjonen enn Europaparlamentets, og det er derfor lite sannsynlig at Europaparlamentets forslag om ekspertstyring av pilar 2 vil få gjennomslag.

Science Europe

Science Europe har markert seg som en viktig aktør i diskusjonen om nytt Horisont Europa og Konkurranssevnfond, og Forskningsrådet har deltatt aktivt i utforming og formidling av posisjoner. Sentralt i Science Europes posisjoner er støtte til et selvstendig Horisont Europa, sterk forskningsautonomi, tett, men balansert kobling til Konkurranssevnfondet, og skepsis til løsninger som kan gjøre forskningsprioriteringer underordnet kortsiktige konkurranseevnehensyn. For Forskningsrådet har det også stor verdi at Science Europe har gitt tydelig støtte til likebehandling og fulle deltagelsesrettigheter for land som assosieres til Horisont Europa og transparente regler for aktiviteter som kobles til Konkurranssevnfondet.

Initiativer i siste del av innværende programperiode som bygger bro til Konkurranssevnfondet og det neste Horisont Europa-programmet

I det siste arbeidsprogrammet (2026-27) for Horisont Europa vil Kommisjonen lansere en egen utlysning med «Bridging Actions». De peker mot fem hovedendringer:

- Fra prosjektfokus til investeringsreise.
- Fra forskning alene til forskning + oppskalering + implementering (deployment).

- Fra enkeltprosjekter til innovasjonsøkosystemer.
- Større vekt på KI, kritiske teknologier og industriell anvendelse.
- Tettere kobling mellom Horisont Europa og virkemidler som skal overta stafettspinnen etter forskningsfasen, altså i praksis den rollen Konkurranssevnfondet er tenkt å spille.

Nasjonale prosesser

Evaluering av norske deltagelse i Horisont Europa og kost-nytte-analyse av norsk deltagelse i FP10 (SØA-rapporten)

KD ga høsten 2025 Samfunnsøkonomisk Analyse og Technopolis i oppdrag å evaluere norsk deltagelse i Horisont Europa og gjøre en kost-nytte-analyse av norsk deltagelse i FP10. Endelig rapport ble publisert 25. juni. Hovedkonklusjonen i rapporten er at norsk deltagelse bidrar til:

- Økt kvalitet i norsk forskning.
- Tilgang til data, kunnskap og nettverk vi trenger for å håndtere store samfunnsutfordringer.
- Økt innovasjonsevne over tid.
- Muligheter til å videreutvikle nasjonal politikk og påvirke europeisk politikktutvikling på en rekke områder.

Rapporten inneholder også en samfunnsøkonomisk analyse av det mulige utbyttet av norsk deltagelse i neste Horisont Europa (2028–2034). Konklusjonen er at Norge vil ha stor nytte av å delta i neste programperiode. Deltagelse vil gi norske aktører tilgang til kompetanse, infrastruktur, virkemidler og data som ikke er tilgjengelige i Norge. Dersom Norge klarer å opprettholde andelen av konkurranseutsatte midler til norske aktører på samme nivå som vi har klart i det nåværende Horisont Europa, vil også deltagelsen i ren finansiell retur være mer lønnsom enn om vi hadde brukt pengene nasjonalt.

Bestillinger fra NFD

Forskningsrådet og Innovasjon Norge fikk i desember 2025 en bestilling fra NFD om sammenheng mellom næringsrettede virkemidler og finansering nasjonalt og i EU samt råd om innretning av nasjonale midler for neste programperiode for å sikre best mulig effekt for næringslivet av norsk deltagelse og samlet virkemiddelbruk. Endelig rapport ble oversendt NFD ved utgangen av august. Hovedfunnene i rapporten er:

- Norske bedrifter deltar i begrenset grad på tvers av programområdene i Horisont Europa. Virkemidlene betjener i stor grad ulike typer bedrifter og ulike faser i innovasjonsløpet. Samtidig har bedrifter med erfaring fra flere deler av rammeprogrammet høyere gjennomslag i søyle III.
- Norske bedrifter bruker nasjonale og europeiske virkemidler parallelt. Suksessraten i Horisont Europa påvirkes ikke av om bedriften først søker Forskningsrådet eller EU.

- Forskningsrådet mener det er viktig å sikre at aktører kan bevege seg mellom nasjonale og europeiske ordninger etter behov og at tilbudene sees i sammenheng. Nasjonale virkemidler og finansiering bør innrettes med tanke på å kvalifisere, forsterke, komplementere eller medfinansiere europeiske satsinger, avhengig av porteføljer, sektor og behov.
- Støtteapparatet har vært viktig for norsk deltagelse og opptrapping i støtteapparatet sammenfaller med en betydelig økning i norsk retur i Horisont 2020 og starten av Horisont Europa. Kapasiteten i støtteapparatet er redusert de siste årene, samtidig med at konkurransen om midlene har økt. Forskningsrådet vurderer derfor at et fremtidig støtteapparat må sikre at vi opprettholder god norsk deltagelse og styrkes på områder vi ønsker å lykkes bedre

I juni 2026 publiserte NFD et anbud om samfunnsøkonomisk analyse av en norsk deltagelse i hele eller deler av Det europeiske konkurranseevnefondet. Det er foreløpig ikke avklart hvem som skal utføre oppdraget, men planlagt oppstart er i september 2026. Rapport skal leveres i februar 2027.

Dialog med departementene

Flere departementer har arrangert høringsmøter om de fire politikkvindueene som er felles for Konkurransseevnefondet og pilar 2 i Horisont Europa. Forskningsrådet har gitt både muntlige og skriftlige innspill i forbindelse med disse møtene.

Direktørene for Forskningsrådet og Innovasjon Norge vil i slutten av september møte KD og NDF i Styringsgruppen for Horisont Europa. Der vil rigg og ansvarsforhold for Horisont Europa og Konkurransseevnefondet være et sentralt tema.

Veien videre

Selv om det fortsatt er usikkerhet om hvordan nytt Horisont Europa og Konkurransseevnefond blir seende ut, er det mye som tilsier at det vil ligge nært opptil forslaget fra Kommisjonen, både når det gjelder innhold, struktur og styring. Den tette integrasjonen mellom Horisont Europa og Konkurransseevnefondet, og sterkere vektlegging av konkurransekraft, kritiske teknologier, innovasjonsøkosystemer, oppskalering og anvendelse/ implementering, vil samlet sett innebære større endringer i rammeprogrammet enn det vi har sett i overgangene fra tidligere rammeprogrammer.

For Forskningsrådet aktualiserer denne utviklingen behovet for å vurdere hvordan nasjonale finansieringsinstrumenter kan innrettes og samspille bedre med de tunge europeiske teknologisatsingene og skaleringsløpene som nå avtegner seg. Det kan innebære tydeligere krav til markeds- og brukerforankring tidligere i prosjektløpene, mer porteføljebasert oppfølging av lovende teknologier og aktører, og sterkere koblinger til kapital, industrielle verdikjeder og internasjonale innovasjonsøkosystemer.

Hvordan Norge og Forskningsrådet skal forberede seg for å sikre størst mulig effekt av vår deltagelse i Horisont Europa og Konkurransseevnefondet, er også relevant å diskutere i lys av arbeidet som er satt i gang med [ny langtidsplan for forskning og](#)

innovasjon, der regjeringen signaliserer at hovedmålet er innovasjonskraft og konkurranseevne.

Administrasjonen vil i løpet av oktober avholde regionale dialogmøter med sentrale interessenter fra forskningsinstitusjoner, næringsliv og off. sektor for å få innspill til hvordan vi best kan rigge oss til nytt Horisont Europa og Konkurransseevnefond.

**Forberedelse /
prosess**

Saken er forberedt av Forskningsrådets administrasjon.

Videre saksgang

Videre prosess i EU:

- Endelig vedtak i Europaparlamentet i oktober 2026.
- Oppstart av dialogforhandlinger i november 2026 – i beste fall enighet i dialogforhandlingene ved årsskiftet 2026-27?
- Første halvår 2027: etablering av skyggeprogramkomiteer og nye styre og ekspertgrupper.
- Andre halvår 2027: Endelig enighet om nytt langtidsbudsjett, inkludert budsjett for Horisont Europa og Konkurransseevnefondet.

Videre norsk prosess:

- Avklaring av norsk assosiering til Horisont Europa og Konkurransseevnefondet forventes i februar/mars 2027. På det tidspunktet vil Norge sende en intensjonserklæring til Europakommisjonen om hvilke EU-programmer vi ønsker å assosiere oss til. Tidspunktet for oversendelse av intensjonserklæring faller i tid sammen med regjeringens marskonferanse for statsbudsjett 2028.
- Første halvår 2027: Beslutning om apparat for oppfølging av nytt Horisont Europa og Konkurransseevnefond.
- Første halvår 2028: formelt vedtak i Stortinget og EØS-komiteen om norsk assosiering til Horisont Europa og hele eller deler av ECF.

Administrasjonen vil fremme en ny sak til Styret i desember 2026 knyttet til hvordan Forskningsrådet forbereder seg til nytt Horisont Europa og Konkurransseevnefond.

Status MT-utlysninger

Inv.plan MT	Type utlysning	Utllysning	Status	Publisert MT inv.-plan 1000 kr	Oppdatert inv.beløp 1000 kr	PS-TEKNO prioritering og tiltak	Søknadsfrist	Tildelingsfullmakt	Forventet tildelings-tidspunkt	PS-TEKNO tildelt p.t. i 2026 1000 kr
2025		Utlysninger i partnerskapet EuroHPC	Publisert	30 000	30 000	2f	01.01.26	Adm.direktør	3. kvartal 26	
2025		Utlysning i partnerskapet Sustainable Blue Economy (SBEP) i 2025	Publisert	9 000	9 000	2f	17.11.25/ 17.06.26	Adm.direktør	4. kvartal 26	
2025		Utlysning i ERA-nettet M.ERA-NET3 i 2025	Publisert	29 000	29 000	2f	13.05.25/ 19.11.25	Adm.direktør	1. kvartal 26	30 267
2025		Utlysning i ERA-nettet QuantERA i 2025	Publisert	5 000	5 000	2f	05.12.25	Adm.direktør	2. kvartal 26	
2026		Banebrytende muliggjørende teknologier	Publisert	210 000	210 000	1b, 1c	juni-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	
2026		Sikkerhet, pålitelighet og motstandsdyktighet i digitale økosystemer	Publisert	200 800	200 800	1a, 1d	jun-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	
2026		Utfordringsdrevet samarbeid innenfor næringsrettet bioteknologi	Publisert	112 000	112 000	2b	jun-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	
2026		Samarbeid innenfor nanoteknologi og avanserte materialer	Publisert	112 000	112 000	2b	jun-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	
2026		Næringsrettet satsing på kvanteteknologi	Publisert	145 000	116 200	1c, 2b, 2e	sept-26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	
2026		Nærings-ph.d. innenfor kvanteteknologi	Publisert		13 800	2e	Løpende	Adm.direktør	Løpende 2026	
2026	Nasjonal utlysning	Nasjonalt kunnskapsnettverk for kvanteteknologi	Publisert	5 000	5 000	3d	aug-26	PS-TEKNO	3. kvartal 26	5 000
2026		Forsterkningsmidler til å knytte kompetanse og resultater av IKT-forskning mot forsvarssektoren	Publisert	19 100	20 600	2b, 2g	jun-26	PS-TEKNO	3. kvartal 26	
2026		Nærings-ph.d. innenfor dype teknologier	Publisert	16 100	16 100	2e	Løpende	Adm.direktør	Løpende 2026	
2026		Kommersialisering av resultater fra MT-forskning	Publisert	10 000	10 000	2d	Løpende	PS-INNOV	Løpende 2026	
2026		Forskerpool for SkatteFUNN-bedrifter	Publisert	5 000	5 000	2e	Løpende	Adm.direktør	Løpende 2026	1 200
2026		Samhandlingsarena for kunstig intelligens	Publisert	12 000	12 000	3d	jun-26	PS-TEKNO	3. kvartal 26	12 000
2026		Arena for forskningsetikk og ansvarlig forskning og innovasjon		2 000	2 000	3d	3. kvartal 26	PS-TEKNO	4. kvartal 26	
2026		Arrangementsstøtte konferanser o.l. innenfor MT	Publisert	6 000	6 263	3d	Løpende	Adm.direktør	Løpende 2026	5 930
2026		Div. utlysninger i partnerskapet EuroHPC		30 000	7 500	2f		Adm.direktør	2026	
2026	Internasjonal utlysning	EuroHPC samarbeid mellom KI-fabrikker	Publisert		7 500	2f		Adm.direktør	2026	
2026		Utlysninger i partnerskapet Chips JU i 2026	Publisert	40 000	48 000	2f	Avh. Av utlysning	Adm.direktør	2026	21 800
2026		Annet internasjonalt samarbeid		15 000	15 000	2f		Adm.direktør	2026	
2026		EuroHPC utlysning i kvante-maskinlæring	Publisert		15 000		28.01.27	Adm.direktør	2027	
2026		Nordisk samarbeid om kunstig intelligens (NordForsk)		20 000	20 000	2f		Adm.direktør	2027	
2026	Internasjonal utlysning	NordForsk: G7 Catalyt Quantum call	Publisert		15 000	2f	24.09.26	Adm.direktør	1. kvartal 27	
2026		Utlysning i ERA-nettet M.ERA-NET i 2026	Publisert	19 000	19 000	2f	12.05.26/ 18.11.26	Adm.direktør	1. kvartal 27	
2026		Utlysning i partnerskapet Sustainable Blue Economy (SBEP) i 2026		6 000	6 000	2f	4. kvartal 26	Adm.direktør	4. kvartal 27	

Plan for porteføljestyrets arbeid

Når	Hva	Saker
27.11.26	Fellesmøte mellom porteføljestyrelederne og Styret Kl. 10-14	
09.12.26	Møte PS-TEKNO Kl. 10-16	• Tildelinger (B) • Krav og føringer i 2027-utlysninger (B) • Kunnskapsgrunnlag Nevroteknologi (D) • EUs nye rammeprogram (FP10) og konkurranseevnefondet (ECF) (O) •
1. kvartal 2027	Møte PS-TEKNO 1/27	• Rapportering til Forskningsrådets styre for 2026 (D) • Departementenes tildelingsbrev og Forskningsrådets budsjett 2027 (O) • Eventuelle nye/oppdaterte krav og føringer i 2027-utlysninger (B) • Justering av investeringsplan 2027-2029 (B) • Oppfølging av nasjonal kvantestrategi (B) • Læringspunkter fra Digitalt liv Norge (D) •
2. kvartal 2027	Møte PS-TEKNO 2/27	• Investeringsseminar: Status og investeringsbehov 2028-2030 (D) ◦ Nasjonal MT-innsats i lys FP10 og ECF ◦ • Refleksjoner rundt endringsbehov i porteføljeplanen (D) •
2. kvartal 2027	Møte PS-TEKNO 3/27	• Utkast til investeringsplan 2028-2030 (D) • Status etter to år med KI-sentrene •
3. kvartal 2027	Møte PS-TEKNO 4/27	• Investeringsplan for muliggjørende teknologier 2028-2030 (B) •
4. kvartal 2027	Møte PS-TEKNO 5/27	• Tildelinger (B) • Krav og føringer i 2028-utlysninger (B) •

B = Beslutningssak, D = Drøftingssak, O = Orienteringssak

Sak PS-TEKNO 38/26

Nordisk kvanteutlysning i 2026

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Trine Paus	
Fra			
Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

BESLUTNINGSSAK

Forslag til vedtak Porteføljestyret for muliggjørende teknologier allokere 15 mill. kroner til en bred nordisk utlysning for kvanteteknologisk FoU i 2026 i regi av NordForsk.

Kort bakgrunn Som oppfølging av felleserklæringen fra de nordiske regjeringssjefene om kvanteteknologi, utarbeider NordForsk, i samarbeid med Nordic Quantum Working Group, et strateginotat for en nordisk satsing på kvanteteknologi. Arbeidsgruppen består av representanter fra forsknings- og innovasjonsaktører i nordiske og nærliggende land, inkl. Forskningsrådet og Innovasjon Norge. Nordic Innovation og Nordic Energy Research deltar også i arbeidet, og Novo Nordisk samt en representant fra Nordisk ministerråd følger prosessen.

Hvorfor saken fremmes møtet Som oppfølging av strateginotatet vil det bli en felles, bred kvanteutlysning i 2026 i regi av NordForsk. Saken fremmes for å at porteføljestyret skal kunne allokere midler til denne utlysningen.

Hovedpunkter

Strateginotatet fremhever betydningen av den nordiske dimensjonen, formulerer en felles ambisjon og peker på koordinerte tiltak som kan bidra til å opprettholde og videreutvikle Nordens posisjon innenfor kvanteteknologi fram mot 2030. Satsingen skal bygge på at de nordiske landene hver for seg har noen sterke, men relativt små og spredte miljøer som er både komplementære og overlappende, og at et koordinert nordisk samarbeid kan gi større kritisk masse, bedre synlighet internasjonalt og mer helhetlig kobling mellom forskning, innovasjon, infrastruktur og anvendelse.

Arbeidsgruppen anbefaler å starte med tiltak av stor nordisk merverdi, blant annet et felles program for forskning og innovasjon som støtter fremragende forskning, samarbeid som bidrar til å ta kunnskap og infrastruktur i bruk og utvalgte utviklingsrettede aktiviteter på tvers av verdikjeden. Programmet skal ikke erstatte nasjonale utlysninger eller andre sterke, eksisterende initiativer, men gi en felles nordisk ramme som skaper mer kontinuitet, større skala og bedre synlighet.

Nordisk samarbeid er fremhevet og godt begrunnet i kunnskapsgrunnlaget for den kommende kvantestrategien som Forskningsrådet leverte til KD i januar (se sak 57/25). Der ble også behovet for å se på fragmenterte fagmiljøer, bruk av internasjonal infrastruktur og kobling til industri påpekt, og dette sammenfaller med den planlagte innretningen for den nordiske satsingen.

Så langt har brorparten av de nordiske landene sagt de vil delta i 2026-utlysningen. Administrasjonen vurderer at 15 mill. kroner er et fornuftig nivå å gå inn med fra norsk side for at norske forskningsorganisasjoner og bedrifter skal få gode muligheter for nordisk samarbeid.

Forberedelse Administrasjonen har utviklet saken.

Videre saksgang NordForsk blir informert om porteføljestyrets vedtak.

Sak PS-TEKNO 39/26

Presentasjon av KI-senteret TRUST

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Pål S. Malm	
Fra			
Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

ORIENTERINGSSAK

Forslag til vedtak	Porteføljestyret for muliggjørende teknologier takker for presentasjonen av Norsk senter for pålitelig KI (TRUST), og ser frem til å følge KI-sentrene i årene som kommer.
Kort bakgrunn	I juni 2025 tildelte porteføljestyret seks, store nasjonale KI-sentre som fikk om lag 200 mill. kroner hver over fem år til å forske på KI-teknologi, samfunnskonsekvenser av KI og hvordan KI kan tas i bruk i innovasjonsøymed.
Hvorfor saken fremmes	Saken fremmes for at porteføljestyret skal bli bedre kjent med KI-sentrene. Fem av sentrene har presentert seg i tidligere styremøter. I dette møtet er det senteret TRUST som porteføljestyret skal bli nærmere kjent med.
Hovedpunkter	Senterleder ved TRUST vil fortelle om senteret, dets mål og forventede resultater og effekter, og hvilken rolle det er tiltenkt i det nordiske KI-økosystemet. Norsk senter for pålitelig KI (TRUST) Senteret skal forske på hvordan KI-systemer kan gjøres mer nøyaktige, tolkbare, inkluderende og rettferdige, og bidra til mer ansvarlig, pålitelig og ikke-diskriminerende KI anvendt blant annet i politikkutvikling, helse og rettsvesen. Blant deltakerne er UiO, Norsk regnesentral, SINTEF, statlige etater innenfor skatt, helse, samferdsel og rettsvesen, kommuner og en rekke bedrifter innen bank og forsikring, Equinor, Norsk Hydro og DNV. Senteret ledes av Arnoldo Frigessi (UiO).
Forberedelse	Administrasjonen har utviklet saken.
Videre saksgang	Porteføljestyret vil bli holdt løpende orientert om status for KI-sentrene.

Sak PS-TEKNO 40/26

Møteplan 2027

Til	Ansvarlig Direktør	Saksbehandler	Vedlegg
Porteføljestyret for muliggjørende teknologier	Hilde Erlandsen	Trine Paus	
Fra			
Områdedirektør Anne Kjersti Fahlvik			

DRØFTINGSSAK

Forslag til vedtak	Porteføljestyret for muliggjørende teknologier reserverer flg. tidspunkter for styremøter i 2027: - Fredag 12. februar kl. 09.30-15.00 - Onsdag 14. april kl. 10.00 til torsdag 15. april kl. 14.00 - Fredag 11. juni kl. 09.30-15.00 - Onsdag 29. september kl. 10.00-16.00 - Onsdag 8. desember kl. 10.00-16.00
---------------------------	---

Kort bakgrunn	Alle porteføljestyrene skal som minimum skal ha fire styremøter i løpet av et år. Møtene kan være fysiske eller digitale. Forskningsrådets årshjul, herunder utforming av investeringsplan og rapportering til Styret, legger føringer for når på året porteføljestyremøtene bør avholdes.
----------------------	---

Hvorfor saken fremmes	Porteføljestyret skal beslutte tidspunkt for porteføljestyremøtene i 2027.
------------------------------	--

Forberedelse / prosess	For å komme frem til de foreslåtte møtetidspunktene, har administrasjonen tatt hensyn til fastsatte tidspunkter for møter i Forskningsrådets styre, møter mellom Styret og porteføljestyrelederne samt møter i porteføljestyret for forskningssystemet der et av styremedlemmene deltar.
-------------------------------	--

Videre saksgang	Hvilke styremøter som skal være fysiske og hvilke som skal være digitale, vil bli besluttet med utgangspunkt i møtenes agenda.
------------------------	--